

ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 2

CHOJNICE, dnia 16-go lipca 1925 r.

Nr. 26.

Jak postępować i jak nawozić superfosfatem.

1. Stosowanie superfosfatu opłaca się na każdej glebie. Na litych piaskach lub grucach podmokłych i bezwapiennych podnosi się znaczna opłacalność superfosfatu przez dodanie obornika dla wapna.

2. Superfosfat należy stosować pod wszelkie rośliny i to zarówno pod okopowe na oborniku, jak i pod zbożowe i strączkowe. Rośliny okopowe, strączkowe, zboża kłosowe i owies wyjątkowo wydajnie odpłacają się za nawożenie superfosfatem. Superfosfatu również wymagają warzywa, krzewy owocowe i drzewa, oraz truskawki, poziomki itd. Superfosfatem należy też zasilać stawy rybne.

3. Wysiew superfosfatu na morgę: pod kłosowe i strączkowe 150 — 250 kg (na hektar 300—500 kg) pod okopowe i warzywa 200 — 400 kg (na hektar 400—800 kg).

Zagranicą, — w wysoko postawionych gospodarstwach rolnych, — stosują dawki superfosfatu do 400 kg na morgę i wyżej.

4. Poleca się wysiew superfosfatu siewnikiem. Siejąc jednak superfosfat ręcznie należy, się starać o możliwie największą równomierność wysiewu.

5. Najdogodniejszy czas wysiewu superfosfatu jest na kilka dni przed zasiewem.

6. Po wysianiu miesza się superfosfat z ziemią broną lub kultywatorem.

7 Superfosfat można mieszać z siarczanem amonu, saletrą, solą potasową i kaimitem. Nie wolno jednakże mieszać superfosfatu z azotniakiem, żużłami lub wapnem, należy pamiętać — że dopiero co najmniej w 10 dni po przykryciu tych nawozów, można wysiać superfosfat. Superfosfat można mieszać z saletrą, pod warunkiem, iż wysiew nastąpi nie później, niż 24 godzin po wymieszaniu tych nawozów.

8. Superfosfat mieszany z saletrą chilijską dobrze jest używać do nawożenia pogłównego, dla wzmocnienia vegetacji, o ile oziminy w okresie zimowym ucierpiał lub były niedostatecznie znawożone na jesieni.

9. Pamiętać należy stale o tem, że superfosfat w odróżnieniu od żużli zawiera kwas fosforowy rozpuszczalny w wodzie, a więc tylko superfosfat jest szybko działającym nawozem fosforowym.

10. 100 kg superfosfatu powinno zawierać od 16 do 18 kg kwasu fosforowego rozpuszczalnego w wodzie. Przewóz kolejowy niższej procentowej superfosfatu gorzej się opłaca. Dlatego należy kupować superfosfat o zawartości kwasu fosforowego nie mniej niż 16 proc.

11. Jak wszystkie nawozy sztuczne, tak samo i superfosfat należy przechowywać w miejscu suchem (pod dachem). Przy przechowywaniu superfosfat ze swojej siły nawozowej nic nie traci. O ile więc pozostanie na składzie z wiosny na jesień, lub z jesieni na wiosnę, to można go użyć do następnych siewów. Przy dłuższem przechowywaniu superfosfatu należy go

jednakże koniecznie wysypać z worków, gdyż po pewnym czasie worki przeżera.

12. Superfosfat należy zamawiać na siewy jesienne, w grudniu i styczniu na siewy wiosenne. Postępując w ten sposób, można być pewnym, że otrzyma się superfosfat w porę, że go się we właściwym czasie użyje, że się będzie dobrze obsłużonym i że często zapłaci się niższą cenę.

Szczegółowych wskazówek i rad w sprawie nawożenia superfosfatem i innymi nawozami sztucznymi, po nadesłaniu potrzebnych danych, udziela bezpłatnie ZWIĄZEK PRZEMYSŁ SUPERFOSFATOWY
Warszawa, ul. Traugutta 3.

Co daje racjonalne nawożenie superfosfatem.

Kwas fosforowy zawarty w superfosfacie:

a) podnosi plenność, wykształca i podnosi ciężar gatunkowy ziarna, zmniejszając zawartość w zbożu pośladu.

b) podnosi wagę buraków, zawartość w nich cukru a w ziemniakach zawartość skrobi;

c) wzmacnia słomę i zapobiega wyleganiu zboża; Superfosfat również nie dopuszcza do zbytowego wybujaania ięcin ziemniaków, gdyż kwas fosforowy, zawarty w nim, idzie wyłącznie na budowę i wzmocnienie ciała roślinnego.

d) superfosfat czyni roślinę odporną na szkodniki, zapobiegając rdzy i niezmarce;

e) superfosfat wpływa pośrednio na należyty rozwój inwentarza hodowlanego, gdyż tylko na ziemiach zasobnych w związki fosforu może się rozwinąć normalnie szkielet zwierząt. Brak związku fosforu w paszy, a przeto superfosfat jedynie wpłynąć może na zwiększenie wartości odżywczej naszych ziemiołódów.

Kozmaitości.

Czy można siać superfosfat pogłównie na oziminy? W zasadzie należy superfosfat siać zawsze przed uprawą roli. Kwas fosforowy jest w glebie mało ruchomy, nie tak jak nawozy potasowe lub azotowe. Dlatego należy go o ile możności dać rychło, ażeby mógł uczestniczyć w całej przeróbce roli i być wszędzie tam, gdzie go korzenie szukać będą. Kwas fosforowy im lepiej jest z glebą przemieszany, tem łatwiej jest przez rośliny pobierany.

Superfosfat sieje się także pogłównie, ale tylko w tych wypadkach, w których wysianie go przed wysiewem ziarna nie było możliwem. Wysiew pogłówny superfosfatu powinien nastąpić rychło wiosną, ażeby go opady wiosenne wplókać mogły jak naglebiej do gleby. Tylko silne opady wplócą go do gleby słabe opady pozostawiają go na wierzchu roli, gdzie w związkami koloidalnymi (glinkowatemi) się połączy. Rośliny popuszczają korzenie swoje bardzo gętko, te głębokie korzenie pozbawione będą kwasu fosforowego i nie będą mogły zaopatrzać rośliny w kwas fosforowy. Roślina tylko częściowo będzie mogła korzystać z

kwasu fosforowego i będzie zahamowna w swem rozwoju. Póki jeszcze roślinina jest młoda i ma mialko umieszczone korzenie, to nie będzie głodowała, natomiast później, gdy korzenie sięgają głębiej. Roślina pokarm swój bierze rozpuszczony w wodzie. Główna warstwa roli jest zawsze więcej sucha i dlatego pobranie po karmu z górnej warstwy będzie również utrudnione. Kwas fosforowy, jako mało ruchomy w glebie, należy dlatego dobrze z całą warstwą rolną przemieszać. Zupełnie już niestosowne jest nawożenie pogłównie superfosfatem w maju. Ziemia już mało wilgotna, pora spóźniona, niemożliwość wbronowania obojętne superfosfatu, są tu warunki, które nie pozwalają na wyzyskanie superfosfatu przez tegoroczną roślinę. Superfosfat nie zginie wprawdzie, ale korzystać z niego dopiero będzie roślinina następnego roku, a nie ta pod którą został przeznaczony.

Jak najskuteczniej wytepić liszki na drzewach. Aby wytepić, trzeba całe drzewa spryskać zieloną parą. Ciecz tę przygotowuje się w następujący sposób:

125 gr zieleni paryskiej i 500 gr. świeżo gaszonego wapna, gotuje się pół godziny w 10 litrach wody. Przy gotowaniu należy ciecz tę ciągle mieszać. Po półgodzinnym gotowaniu wlewa się ciecz tę do 90 litrów wody, dobrze zmieszana i ciecz jest gotowa. Cieczą tą spryskuje się opadnięte gąsienicami drzewa po południu lub przy mniejszej ilości drzew w godzinach wieczornych. Przy spryskiwaniu trzeba rozpylacz trzymać jeden metr od drzewa i tak spryskiwać, aby ciecz nie spływała tylko jako rosa pozostała na liściach. Spryskać trzeba całe drzewo dokładnie. Zwracam uwagę, że zielenka paryska jest dość silną trucizną, należy więc zastosować wszelkie środki ostrożności. Przy spryskiwaniu należy mieć odpowiednie okulary i na rękach rękawiczki skórzane. Drzew owocowych, których owoc jest na dojrzewaniu, nie należy spryskiwać. W porze obecnej zatem ożerzani, agrestu i porzeczek. W końcu nadmieniam, że Referat Ogrodnictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej urządził w tym roku specjalny oddział do tępienia szkodników i wysłał na miejsce wyszkolonych sadowników, zaopatrzonych w najnowsze aparaty do zwalczania szkodników, oraz w środki do tępienia tychże.

Zbiór siana podczas niepogody. W początkach lata, gdy wypadają sianokosy, pogoda w naszym klimacie bywa dość zmienna i trudno przewidzieć, jak się ukształtują opady deszczowe. Aby więc zabezpieczyć o ile możności zbiór siana i przyspieszyć jego przygotowanie po skoszeniu w czasie jaknajkrótszym dla zmniejszenia ryzyka uszkodzenia przy większych opadach deszczowych posługują się różnymi metodami zbioru i preparowania siana. Do najprostszych należy suszenie na tzw. koziołkach drewnianych, przez ułatwiony dostęp powietrza i luźne ułożenie na nich skoszonej trawy. We Francji w okolicach Angers posługują się rodzajem koła do suszenia siana nieco większych rozmiarów pomysłu Renaudat. Składa się on z pionów żerdzi, wysokości m. w. 2—2,50 m, wbiżonej w ziemię. Na żerdzi są umieszczone poprzeczne żerdki, w ilości około dziesięciu, podparte specjalnymi podpórkami. Na tak skonstruowany kozioł większych rozmiarów układa się trawę zaraz po jej ścięciu. Normalnie 1 kozioł wystarcza m. w. na 2 ary, tak, iż na ha potrzeba 45 do 50 koziołów. Kozioły są trwałe i służą do suszenia wszelkich roślin, tak, że nakład na ich urządzenie rozkłada się na cały szereg lat, a przytem posługiwanie się nimi zaoszczędza znaczną ilość rąk roboczych i ułatwia znacznie zbiór siana.

Co krowy dojne prócz paszy zielonej powinny dostawać? Przy spasanii bardzo mło-

dej i w białko obfitującej koniczynie, regulujący właściwy skład paszy stanowią winna słoma zbóż kłosowych, natomiast spassając trawę koszoną w sadach cienistych, należy dodawać po trochu otręb lub wytloczynu (makuohu). Do koniczyny w kwiecie nie dodawać nie potrzeba. Paszę koszoną w słotę wzbogacić otrębami lub wytloczynami, paszę zaś przestaną na psiu dodatkiem wytloczynu lub słodzin, oczyszczając nawet latem obok paszy zielonej nieco paszy treściwej, dają mleko dcekonane i nie spadają przytem z mięsa.

Wywóz raków z Polski. Województwo Białostockie jest jednym z ważniejszych źródeł eksportu raków do Niemiec i Francji.

W roku 1923 wywóz raków zagranicę przez komory celne w Grajowie i Raczkach sięgał 71 500 kg. brutto, w roku zaś 1924 przez komorę celną w Grajowie wywieziono 140000 kg. raków (brutto) wartości 70000 zł. co stanowi podwójną ilość wywozu 1923 r. przy obypwie komory celnej. Do ilości tej dochodzi 14 500 kg. raków wartości 7 500 zł. wywiezionych przez komorę celną w Raczkach.

Plugi motorowe w Rosji. Na obszarze republiki ukraińskiej gospodarstwa włościańskie czynią próby wprowadzenia dla celów rolniczych traktorów benzynowych i motorowych. Największe powodzenia mają traktory typu Fordsona. Według danych urzędowych w ostatnim roku sprowadzono około 600 traktorów. Maszynowa orka napotyka na znaczne trudności, ze względu na wadliwą organizację dostawy paliwa. Przed należytem rozstrzygnięciem sprawy transportu ropy i benzyny nie może być mowy o rozpowszechnieniu się plugów motorowych i traktorów w gospodarstwie rolnem.

Jak wytepić osę? Zaleca się wyrzynanie go przy pomocy wązłych długich szedelkowato zakończonych łopatek, dokonywane w oziminach na początku maja, a w jarzynie na początku ożerwca. O wiele moźolniejszym, chociaż skuteczniejszym jest wyrwanie osy z korzeniem ręką po deszczu, gdy ziemia zmiękła. Drugi sposób tępienia polega na częstem koszeniu osy. Łodygi osy z nasieniem należy przy sprętle wybierać za zboża składać na kupki i palić.

Tegoroczny urodzaj owoców. Według informacji z kół fachowych, tegoroczny urodzaj owoców zapowiada się dobry. Najlepiej pod tym względem zapowiadają się jabłka, potem ożerzanie, wiśnie i śliwki. Gruszek będzie w tym roku mniej, albowiem w roku zeszłym mieliśmy obfity ich urodzaj, po którym z natury rzeczy zbiór musi być mniejszy. O ile nie zajdą tylko nieprzewidziane okoliczności, jak naprzykład niesprzyjające warunki atmosferyczne, pojawienie się szkodliwych owadów i t. d. urodzaj jabłek będzie w tym roku znacznie większy niż w zeszłym.

Jak sprzątać siano w porze dżdżystej? Względnie wysuszone siano należy zwozić do budynku korzystając z dni pogodnych, przytem trzeba się zrzec fermentacji które zwykle odbywa w kopach i w stogach na łacie iliczyć na fermentację, która odbędzie się w budynku. Siano takie nie przefermentowane zwozić do szop stodoł, a nie na pułapy. Po przefermentowaniu siano takie należy skarmić z początku zimy. Siano zaś sprzątnięte w porze suchej najlepiej umieścić nisko w zasłoku stodoły i przykryć zbożem, a skarmić inwentarzem przy końcu zimy.